

การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการจำหน่ายผักอินทรีย์ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจครัวเรือนอย่างยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมาย ปัญหา ความสำคัญของบริบทพื้นที่

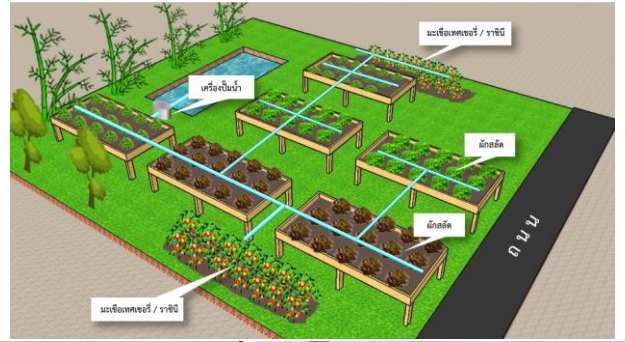
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตเกษตรอินทรีย์ปลอดภัยบ้านดอนอุโลก อ.หันคา จ.ชัยนาท ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์แบบ PGS ได้แก่ มะเขือเทศเชอร์รี่ มะเขือเทศราชินี ผักสลัด ผักชี และคะน้า รายได้เฉลี่ย 200,000 บาทต่อปี แต่พบปัญหาโรคแมลงศัตรูพืช ต้นทุนการให้น้ำสูง ผลผลิตเน่าเสียง่าย ไม่ได้คุณภาพตามที่ตลาดต้องการ และยังขาดความรู้ด้านมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ทั้งการจัดการแปลงเพาะปลูก (ดิน น้ำ ปุ๋ย แมลงศัตรูพืช) การวางแผนผลิต การเตรียมเมล็ดพันธุ์และการเลือกบรรจุภัณฑ์สำหรับยืดอายุผัก

สวทช. ร่วมกับ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ระบบให้น้ำโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ การเตรียมเมล็ดพันธุ์ การจัดการแปลงตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

รายละเอียดผลงาน

สมาชิกวิสาหกิจชุมชนฯ 31 คน เกิดการเรียนรู้ รับและปรับใช้เทคโนโลยี เกิดการวางแผนผลิตพืชผัก ในพื้นที่ 1 ไร่แบบยกแคร่สูงลดปัญหาน้ำท่วมขัง การจัดการแปลงง่ายขึ้น สามารถผลิตปุ๋ยหมักและสารชีวภาพกำจัดแมลงศัตรูพืชจากไบโสะเดา/สมุนไพรต่างๆ ติดตั้งระบบโซลาร์เซลล์เป็นแหล่งพลังงานปั้มน้ำในแปลง ลดต้นทุนค่าพลังงาน 1,600 บาทต่อเดือน ชุมชนหันมาทำเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น 17 ราย เป็นเกษตรกรต้นแบบ 5 ราย ซึ่งอยู่ระหว่างยื่นขอรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และโครงการฯ ได้พัฒนาเป็นจุดเรียนรู้แปลงผลิตพืชผักอินทรีย์ต้นแบบ

การปรับใช้เทคโนโลยีถุงหยาใจได้ (ActivePak) โดยมีคุณสมบัติของอัตราการซึมผ่านก๊าซออกซิเจนและไอน้ำสูงกว่าถุงพลาสติกทั่วไป ช่วยยืดอายุการเก็บรักษามะเขือเทศพันธุ์เชอร์รี่ มะเขือเทศพันธุ์ราชินี เห็ดนางฟ้าภูฐาน ผักสลัดที่อุณหภูมิ 8±2 องศาเซลเซียส ได้นานขึ้น 2-5 เท่า ช่วยชะลอการเปลี่ยนแปลง ลดการสูญเสียน้ำหนักผักสดน้อยที่สุด จึงเป็นตัวเลือกที่ดีของเกษตรกร

รูปแบบการจัดการแปลงผลิตพืชผักอินทรีย์ต้นแบบและจุดเรียนรู้

บรรจุภัณฑ์มะเขือเทศเชอร์รี่ถุง PE (เกษตรกรใช้ปกติ) ถุงม้วนปุ๋ย และถุงหยาใจได้ในวันที่ 9

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจริง

ยกระดับทักษะความรู้การผลิตพืชผักอินทรีย์ของเกษตรกร ลดต้นทุนพลังงาน การจัดการแปลงดีขึ้น ปรับใช้ถุงหยาใจได้ยืดอายุผลผลิตนานขึ้น คงความสดใหม่ ก่อนถึงมือผู้บริโภคกลุ่มฯ จำหน่ายผลผลิตพืชผักมีรายได้ 56,000- 63,000 บาทต่อเดือน รายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 300-400 เปรียบเทียบกับก่อนเริ่มโครงการ

หน่วยงาน/องค์กรที่มีความร่วมมือ

- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
- สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 จังหวัดชัยนาท
- สำนักงานเกษตรอำเภอหันคา กรมส่งเสริมการเกษตร